

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 353/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Foltánom, SNP 708, Galanta, proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 8C/343/2016 z 28. septembra 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/266/2018 zo 17. decembra 2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. c) a písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Sťažovateľ tiež navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutia a priznať náhradu trov konania.

2. V konaní vedenom pred Okresným súdom Galanta sp. zn. 8C/343/2016 bol sťažovateľ v procesnom postavení žalovaného. Žalobkyňa sa ako spoluvlastníčka nehnuteľností v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] (žalobkyňa v 2/5-inách a sťažovateľ v 3/5-inách) domáhala zaplatenia 3 840 eur za užívanie aj jej podielu. Uplatnila si 160 eur mesačne spätne za obdobie 24 mesiacov od podania žaloby. Okresný súd rozsudkom z 28. septembra 2017 žalobe vyhovel, krajský súd ústavnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom rozsudok potvrdil a najvyšší súd dovolanie sťažovateľa uznesením č. k. 8Cdo/159/2020 z 17. septembra 2020 doručeným sťažovateľovi 28. októbra 2020 odmietol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že všeobecné súdy napadnuté rozhodnutia odôvodnili nedostatočne.

II.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu:

4. Právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ako z ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie, o ktorom následne rozhodol krajský súd, preto právomoc krajského súdu na preskúmanie rozsudku okresného súdu v tejto časti vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti. Vychádzajúc z uvedeného, bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti rozsudku okresného súdu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu:

5. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

6. Ústavný súd v súvislosti s námietkou sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. I. ÚS 9/00, II. ÚS 592/2013, III. ÚS 375/2010, IV. ÚS 26/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porov. I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

7. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

8. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegationis iustitiae (odmietnutia spravodlivosti) [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017].

10. Ako vyplýva z už uvedeného uznesenia najvyššieho súdu, porušenia práva na spravodlivý súdny proces, od ktorého sa odvíja prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, sa súd môže dopustiť aj tým spôsobom, že poruší právo strany sporu na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Ústavnou sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu je rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí, a pokiaľ sťažovateľ namieta nenáležité odôvodnenie rozsudku krajského súdu, je zrejmé, že sa mohol ochrany svojich práv domáhať prostredníctvom dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, čo aj využil. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa riadne preskúmal a rozhodol, takže jeho základným právam bola ochrana poskytnutá iným súdom v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy, preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej aj proti rozsudku krajského súdu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

11. Ústavný súd bez potreby citovať pasáže z napadnutého rozhodnutia poznamenáva, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi názormi okresného súdu a dospel k záveru, že žalovaná preukázala, že je podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností, že v rozhodujúcom období sťažovateľ užíval spolu s rodinou aj jej podiel a že neposkytol náhradu. Zo spisu nemožno vyvodiť také skutočnosti, ktoré by z ústavnoprávneho hľadiska relevantne spochybňovali priznanú náhradu za užívanie 3-izbového rodinného domu so zohľadnením jeho veku a stavu. Žalobkyňa si uplatnila náhradu 160 eur za mesiac a doložila vyjadrenie realitnej kancelárie na 400 eur odporúčanej náhrady. Krajský súd vytkol sťažovateľovi nedostatočnú procesnú aktivitu pri preukazovaní svojich tvrdení. Konanie sa právoplatne skončilo rozsudkom krajského súdu zo 17. decembra 2019 (nie uznesením) a sťažovateľ argumentuje vyjadreniami realitných kancelárií z 8. apríla 2020 a 6. apríla 2020, pričom pri obligatórnom právnom zastúpení advokátom musel dobre vedieť, že konanie pred dovolacím súdom sa sústreďuje na právne aspekty napadnutej veci. Výška mesačnej náhrady bola prisúdená na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2021

Robert Šorl
predseda senátu